

במתנה

דפיו זהב

על מה שבזר זכשיו.

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

גיליון 247

פרשת לך לך ✧ ח' בחשוון ה'תש"פ (6/11/2019)

עזרה ומרפא? בהחלט

הנפש אשר עשו. תעשו אתם חסד, באהבה ובצניעות, ותראו איך זה מדבק.

וכמה מבצעי חסד צצים פתאום, אחרי כל הסיפור הזה של הרב פירר. האחד נותן מופע חינוך והוא התנדבות והאלה רוצים לתרום, דתיים ושאינם. כולם פתאום הוציאו מתוכם את הטוב שיש בהם, דתיים כחילוניים. באמת יצא המון-המון טוב.

אז להסביר - אי אפשר. אבל צניעות היא מדבקת. **בשכר צניעות שהיתה ברחל, זכתה** ויצאו ממנה מלכים, חז"ל אומרים.⁴ כל כך בשקט היא פעלה, בסתר, בצניעות.

"נו, ומה זה עזר לה? המופע שלה - בוטל. החתונה שלה - בוטלה..."

וחז"ל אומרים לנו: אתם לא מבינים איזה כוח משאיר בעולם מופע שבוטל.

דיברתי עם טל לוי, אמנות של פאצ'ים (טלאים). היא יודעת לקחת בדים מסוגים שונים ולחבר אותם יחד ליצירת אומנות משגעת. ויום אחד מגיעה אליה אישה עם שמלת כלה ואומרת לה שהיא אימה של נאוה אפלבוואם, הכלה שנרצחה בפיגוע ממש ערב חופתה. השמלה שלה נשאר לא נגועה. עכשיו האמא מבקשת שטל לוי תכין ממנה פרוכת לקבר רחל.

וטל מספרת איך היא עומדת עם המספריים, מנסה לגזור את שמלת הכלה ולא מצליחה ומנסה למחרת שוב ולא מצליחה. עד שעומדים לה כוחותיה והיא גוזרת מהשמלה פרוכת מופלאה לקבר רחל.

כי אתם לא מבינים מה משאיר בעולם מופע שבוטל, חלום שהופרך. אין חלום שהופרך שלא משאיר אחריו פרוכת, שאלפי ומיליוני אנשים יכולים להיאחו בה ולבקש בזכות

"לך לך", פרשת הניסיונות ואנחנו פוגשים בפרשה את אברהם ושרה צועדים ב"לך לך" מפרך לארץ המובטחת, הם והנפש אשר עשו בחרן. ורש"י כותב: **אברהם מגייר את האנשים. ושרה - מגיירת את הנשים.**¹ וזה משהו שהעולם עוד לא ראה. זו קודם כל הרבנית הראשונה בהיסטוריה, המורה הראשונה בהיסטוריה, מורה לנשים. והפרדה בין גברים לבין נשים - משהו שהעולם טרם ראה עד לזמן ההוא.

אז איך איש לא צועק? למה אף אחד לא אומר "הדרה!?!"? והסיבה הפשוטה: חז"ל מספרים כיצד **אבן טובה היתה תלויה בצווארו של אברהם אבינו, שכל חולה הרואה אותו, היה מביט בה והיה מיד מתרפא.**² אברהם ריפא את כולם, בין נשים, בין גברים. הוא האכיל אותם כשהם היו רעבים, אז כשהוא אמר להם משהו מוזר כמו "תברכו על האוכל"³ או כמו "מופע נפרד", הם פשוט עשו; **את הנפש אשר עשו בחרן.**

לא כל דבר אפשר להסביר, בפרט לא צניעות. הצניעות היא כל כך צנועה. תנסי להסביר אותה מאתים אלף פעם, לא תצליחי. אבל לאורך השנים, אני רואה דבר אחד: הצניעות מדבקת. אי אפשר להסביר אותה; אפשר לעשות אותה. **את**

¹ בראשית י"ב, ה. ורש"י, שם.

² תלמוד בבלי, בבא בתרא טז, ע"ב: "רבי שמעון בן יוחאי אומר: 'אבן טובה היתה תלויה בצווארו של אברהם אבינו שכל חולה הרואה אותו מיד מתרפא ובשעה שנפטר אברהם אבינו מן העולם תלאה הקדוש ברוך הוא בגלגל חמה'".

³ מדרש בראשית רבה מ"ט: "רבי עזריה בן ששון רבי יהודה: מתחלה צדק לבסוף משפט. הא כיצד אברהם היה מקבל את העובדים ואת השוכים? משהיו אוקלים ושותים אמר להם: "ברכו". אמרו לו: "מה נאמר?" אמר להם: "אמרו: 'ברוך אל עולם שאכלנו משלו'. אם היה האורח מקבל עליו ומברך, היה אוכל ושותה והולך לו. ואם לא היה מקבל עליו לברך, היה אברהם אומר לו: שלם כסף עבור דמי הסעודה. אמר לו: כמה אתה מבקש? היה אברהם עורך לו חשבון: כד יין - עשר מטבעות, ככר לחם - עשר מטבעות, מנת בשר - עשר מטבעות. הלוא מי היה נותן לך לחם, בשר ויין במדבר?! וכך היה החשבון מסתכם בסכום גדול מאוד. והאורח שהיה רואה צרה זאת - היה מסכים ומודה לברך לה, ואומר 'ברוך אל עולם שאכלנו משלו!'. וגם: מדרש אגדה לבראשית כ"א, לג, מהדורת בובר.

⁴ תלמוד בבלי, מגילה יג, ע"ב: "בשכר צניעות שהיתה בה ברחל זכתה ויצא ממנה שאול, ובשכר צניעות שהיה בו בשאול זכה ויצאת ממנו אסתר".

הביטול הגדול הזה. הרי רבבות שושבניות יש לשמלת הכלה הזו של נאוה אפלואם, שמחזיקות בה ומתפללות עבור הצער שלה והצער של עצמן.

היה השבוע כנס גדול לקראת יום פטירת רחל אימנו, בהשתתפות שתי נשים מופלאות, לאה גולדין, אמו של הדר, שמחכה לגופת בנה. ועדנה סרוסי - ארוסתו של הדר, הכלה שהמופע שלה בוטל. מופע שהופרך.

וראיתי בלוח שלי, שבשבוע הבא בתאריך י"ז בחשוון, הובאו לקבורה גופות בניה של רצפה בת איה, בזכות גבורתה. אופס - מי זאת?? התחלתי ללמוד עליה. היא היתה פילגשו של שאול ודוד לוקח את שני בניה, ארמוני ומפיבושת, ומוסר אותם לגבעונים. הגבעונים רוצחים אותם ומשאירים את גופותיהם על הצור.

וְתִקַּח רִצְפָּה בַּת אִיָּה אֶת הַשֵּׁק וְתַטְּהוּ לָהּ אֶל הַצּוּר, מִתְחַלֵּת קִצְרֵי עַד נִתַּן מַיִם עֲלֵיהֶם מִן הַשָּׁמַיִם; וְלֹא נִתְּנָה עוֹף הַשָּׁמַיִם לִנְוֹחַ עֲלֵיהֶם יוֹמָם, וְאֵת חֵית הַשָּׂדֶה לִלְלָה.⁵ היא מגיעה, רצפה בת איה, במחאה אילמת. יושבת על הצור חודשים על חודשים. ומנפנת בסודרה מעל גופות ילדיה כדי לשמור עליהם מפני עופות השמים וחיות השדה. וגשם לא יורד. שלוש שנים שאנשים מתפללים "ותן טל ומטר" ואין טיפה אחת. והם עוברים לידה כל יום והיא, במחאה נשית אימהית מדהימה ואילמת, מנופפת בסודרה על גופות בניה.

יום אחד דוד נעצר ואומר: "רגע. הרעב הזה, הבצורת הזו, היא לא סתם". הוא מביט במסירות הנפש של האם הזו ולוקח את הגופות של מפיבושת וארמוני ועושה להם הלוויית ענק בירושלים, ימים רבים אחרי פטירתם. ופתאום השמים מתקדרים וגשם ענק ניתן ארצה.

האישה הזו היא פשוט מישהי שחז"ל מצדיעים לה.

פעמים רבות הייתי שומעת את לאה גולדין במאבקה האימהי והייתי אומרת: "די, די. על מה המחאה - על מקום קבורה?" והשבוע הרמתי עיניים לשמים ואמרתי לרחל אימנו: "רחל, את עשית הכל שלא לא תצטער. ועכשיו לאה (גולדין) מצטערת את הצער שלך". כי כל צערה של רחל, כל הזכות שלה, היא על מקום קבורה. היא לא הובאה לקבורה נכונה ומכובדת. לא סתם מבקשים מנוחה נכונה. לא סתם מתנצל יעקב בפני יוסף כשהוא אומר לו "תקבור אותי בארץ ישראל". "ומה עם אמא, ומה עם אמא? למה לאמא אין אחוזת קבר? למה לאמא לאה גולדין, שתיבדל לחיים ארוכים, אין אחוזת קבר?!

זו זכות ענקית שאפשר לאחוז בה. זה "מופע לא סגור", להבדיל אלף אלפי הבדלות.

ועדנה! הארוסה המהממת הזאת. היא מופע שלא יצא לפועל. שובל שמלת הכלה שלה היה ענק ענק ענק. כל כך הרבה נשים נאחזו בו והתפללו. היה מרגש מאד מאד.

הפרוכת של נאוה אפלואם תלויה בעזרת הנשים בקבר רחל והיא אומרת לנו: "בת שלי, אין חלום שהופרך, שלא התגשם לפרוכת". אין דרך קשה שלא עושה נפשות, כמו אברהם ושרה. אין מחלוקת שלא תביא אותנו לביטוי המשגע בפרשת לך לך, אחרי המלחמה של אברהם אבינו בארבעת המלכים: **עִמְק שְׁוֵה**.⁶ אין מחלוקת שלא תביא אותנו לעמק השווה, שתראה לנו עד כמה כל אחד בעם הזה שווה.

וזה מה שיצא, אני חושבת, מכל הדיונים האלה על השווה ועל השוויון המגדרי. יצא לנו דיבור על המפעל השווה הזה, האבן הטובה הזו, העזרה והמרפא. וכמה נפשות נעשו מזה! החלום שלך, הרב פירר, מתגשם. הוא הופך לגשמי ברכה. ותמשיך, **וְהָיָה בְרָכָה**.⁷ ושנזכה באמת כולנו לחסד הצנוע הזה ולהבין איזה שובל ארוך יש לכל מופע שבוטל.

בצוות העריכה: הדסה סאסי

שופינג IL << אנחנו כאן!

עם יומנים אחרונים
ויותר הספרים המעולים שלנו
במחירי סטיל שווים
זה כאן << לחצי

⁶ בראשית י"ד, יז: "וַיֵּצֵא מֶלֶךְ סֹדֶם לְקַרְאֲתוֹ אַחֲרָי שׁוּבוּ מֵהַכּוֹת אֶת כְּדָר לְעִמְרָ וְאֵת הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל עִמְק שְׁוֵה הוּא עִמְק הַמֶּלֶךְ."
⁷ בראשית י"ב, ב: "וְאֶעֱשֶׂה לְגוֹי גָּדוֹל וְאֶבְרַכְךָ וְאֶגְדָּלְךָ וְשִׁמְךָ וְהָיָה בְרָכָה."

⁵ שמואל ב' כ"א, י.